

Prejeli prejemnik:
za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 2, 20 — h
V upravitelju prejemnik:
za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1, 70 — h
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narodnine in inserate
sprejema upravitelstvo v
Katoli. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznikov, ob
pol 6. uri popoldne.

Stev. 42.

V Ljubljani, v četrtek 20. februarja 1902.

Letnik XXX.

Živel Leon!

Danes je nastopilo petin-
dvajseto leto Leonovega pa-
peževanja.

Bilo je dne 18. febr. l. 1878, enajst dni
po smrti Pija IX. Zbralo se je v konklave
61 kardinalov. Manjkali so samo trije: dva
sta bila bolna, in eden ni mogel priti iz
daljne Amerike. Pri prvem skrutinju dne
19. febr. je dobil kardinal Joahim Pecci 23
glasov, pri drugem 38; dne 20. febr. so vo-
lili iznova, in Pecci je dobil 44 glasov, to-
rej nad dve tretjini oddanih glasov, ter je
bil torej izvoljen za papeža.

Kako je bilo kardinalu Pecciju pri srcu,
ko so ga volili za papeža, nam popisuje
kardinal Donnet, nadškof bordeauski, kateri
je sedel v konklavu blizu njega.

„Ko je videl Pecci“, pravi Donnet, „da
njegovo ime vedno večkrat prihaja iz urne,
in da že vsi pravijo, da bo on prihodnji
naslednik svetega Petra, sta se mu utrnili
dve veliki solzi, roka se mu je začela tresti
in pero mu je iz roke padlo na tla. Jaz sem
mu pero pobral in ko mu ga podam, rečem:
Pogum! Saj se tu ne gre za Vas, ampak za
sveto cerkev in za bodočnost sveta. On je
molčal in oči povzdignil proti nebu.“

Pecci si je takoj po izvolitvi izbral ime
Leon XIII. Pred Vatikanom je stalo obilo
ljudstva, ki je čakalo izida volitve. Kardinal
Caterini je stopil na zunanjo „loggijo“ vati-
kanske in naznanil svetu novega papeža:
„Habemus Pontificem eminentissimum et re-
verendissimum Dominum Joachim Pecci, qui
sibi nomen imposuit Leonis XIII.“ (Imamo
papeža prevzvišenega in presvetlega gospoda
Joahima Peccija, ki si je dal ime Leon XIII.)
Zdaj se okno na loggiji široko odpré, in s
križem v roki, obdan od kardinalov in ško-
fov, se prikaže belo oblečen starček. Ljud-
stvo poklekne, in tiho sprejme prvi blago-
slov od Leona. Nato pa zabuč glasno iz
stoterih grl: „Živel Leon, živel papež!“ Zvo-

novi vseh cerkvâ začno zvoniti, in vesela
novica se bliskoma razširi po vsem svetu.

Enajst dni pozneje, namreč tretjega
marca istega leta, so v sikstinski kapeli slo-
vesno kronali novega papeža. Pri vходу pa-
pežev kapelan trikrat zapali košček sukna
ter se prikloni papežu in slednjič zapoje:
„Sancte Pater, sic transit gloria mundi!“
(Sveti oče, tako mineva slava sveta.) Po
sveti maši, katero peva novi papež, se vrši
kronanje. Ko mu da dekan kardinalskega
kolegija na glavo tijsko, mu reče: „Sprejmi
tijsko, venčano s tremi kronami, da boš znal
biti oče kraljev in vladarjev, pastir vsemu
svetu in namestnik Jezusa Kristusa, Gospoda
našega!“

Tako se je začelo vladanje Leonovo.
Stopil je takoj pred svet v polni zavesti naj-
višje oblasti. Obrnil se ni le do onih držav,
ki so bile v prijateljskih razmerah z rimsko
stolico, ampak kot pravi „oče kraljev in
vladarjev“ se je obrnil takoj do vseh vla-
darjev. Začel je takoj obravnave z Nemčijo,
s Švico, Rusijo in z Združenimi državami
meksikanskimi.

Znano je njegovo taktno in previdno
diplomatično postopanje, ki mu je pridobilo
tudi pri nasprotnikih svete cerkve najvišje
občudovanje. Leon XIII. se zaveda, da mora
biti papeštvo solnce, ki gorke žarke krščan-
stva razliva po vsej zemlji. Zato se obrača
naravnost tudi do poganskih oblastnikov.
Saj je osebno pisal še celo japonskemu in
kitajskemu cesarju.

Pa tudi za notranje prerojenje krščan-
skih narodov je storil že mnogo. Po štiriin-
dvajsetih letih svojega papeževanja gleda
Leon lahko z zadovoljstvom na svoje delo.
Saj se dvigujejo ljudstva polagoma iz ma-
terializma, katoliška cerkev, katero so mi-
slili ob smrti Pijeve nasprotniki že pokon-
čati, raste v notranji in zunanji moči, sve-
tišča se polnijo, molitve se vedno več opravlja
in krščanska dobrotelost rodi vedno lepše
sadove.

V prvi vrsti pa stoji vendar Leonovo

socialno delovanje. Najtežavnejša
vprašanja nove dobe je s čudovito jasnostjo
rešil v svojih slavnih okrožnicah. Vsemu
političnemu gibanju krščanskih strank je
začrtal širok in trden socialen temelj. Ko
nasprotnne stranke omahujejo in se menj-
jejo v svojih nestalnih nazorih, pa imajo v
socialnih naukah Leonovih krščanske stranke
svoj trden in zanesljiv pravec.

Kolikokrat je v svojih pismih in
nagovorih klical Leon XIII. boječim ka-
toličanom: „Pojdite med ljudstvo! — Treba
je naglih in uspešnih sredstev! — Postavite
krščanska ljudska društva proti socialisti-
skim! — Od vas je odvisno, ali bode demo-
kracija krščanska ali socialistična!“

Tako je opominjal, in mnogi so slušali
njegov glas. Ljudstvo je spoznalo v njem
svojega prijatelja ter se zbira zopet okoli
krščanskega praporja.

Bog ohrani človeštvu modrega očeta,
ljubeznivega Leona!

Slava Leonu!

Državni zbor.

Dunaj, 19. svedana.

Bosanske železnice.

Koncem včerajšnje seje je zbornica na-
daljevala razpravo o bosanskih železnicah.
Dalmatinski poslanec dr. Ivčević obširno
utemeljuje potrebo, da se zapuščena in za-
nemarjena Dalmacija zveže z železnicami z
Bosno in dalje z avstrijskimi južnimi deže-
lami. Govornik obžaluje, da vladna predloga
ne ustreza opravičenim dalmatinskim za-
htevam. Gradili se bodeta dve železnici, ki
sta pač važni iz strateških ozirov ter bo-
deta pospeševali ogrske koristi in aspiracije,
nikakor pa ne avstrijske ali dalmatinske.
Ker pa o tem vprašanju odločujejo trije
faktorji, avstrijska, ogrska in bosanska vlada
in ker je sedanja predloga le sad skupnih
dogovorov, zato bi se vsa stvar zavlekla, ko
bi zbornica sedaj odklonila predlogo, kakor
predlagajo soc.-dem. Dalmatinski poslanci

so torej mnenja, da je bolje jajce na krož-
niku, nego petelin na strehi. In vsled tega
hočejo glasovati za predlogo.

Ceški poslanec Kaftan naglašja, da je
tudi v tem vprašanju zmagała ogrska vlada
s svojim vplivom. Da pa se vsaj deloma
ustreže dalmatinskim željam, hoče češki
klub glasovati za predlogo. Govornik po-
zivlja vlado, da čimprej izdela načrte za
železnico od Splita do Aržana in od Gabele
do Kotora.

Poslanec vitez Berks naglašja strate-
gično važnost nameravane železnice do
Uvaca mej Srbijo in Crnogoro. Toda iz
strateških in gospodarskih ozirov bi bila
za Avstrijo še važnejša železnica Knin-Bihač-
Novi. V slučaju vojske more Dalmacijo
braniti edino le mornarica. Zato je pač nujno
potrebno, da se zgradi gori označena krajša
železnica, ki bi vezala Dalmacijo z avstrij-
skimi deželami. V nadi, da bode vlada v
bodoče odločnejše branila avstrijske koristi,
hoče glasovati za predlogo.

Poslanec Biankini je stvarno odgo-
varjal Ellenbognu, ki hoče v vagonih nem-
ško kulturo izvažati v Dalmacijo.

Danes je zbornica nadaljevala razpravo
o bosanskih železnicah. Dr. Ofner je od-
ločno grajal avstrijsko vlado, ki se je v tem
vprašanju udala ogrskim zahtevam. Ako
zbornica dovoli nameravani železnici, potem
ostane Dalmacija na veke ločena od Avstrije.
Zato je dolžnost avstrijskega parlamenta, da
že sedaj odločno izrazi svojo zahtevo. In ta
zahteva je, da se Dalmacija po najkrajši
poti zveže z Avstrijo. V ta namen naj se
§ 1. zakona glasi: Ob enem z železnico od
Sarajeva do Uvaca naj se zgradi progi od
Jajca do Banjaluke in od Knina do Novega.
V ta namen naj se dovoli bosanski vladi
posojilo 100 milijonov kron namesto 75.

Proti temu predlogu obširno govori že-
lezniški minister vitez Wittek, kakor tudi
slovenski poslanec vitez Berks, rekoč, da
bi s tem zavlekli vso stvar za več let. —
Češki socialist Fresl je danes jako zanimivo

LISTEK.

Kakšno šibo je našel Ja- kob za hudo Teklo.

(Češki spisal Vaclav Kosmák. — Poslovenil f Fr.
Marešič.)
(Dalje.)

»Kozji vrata pride suh, na levo stran
nagnjen mož v obnošeni obleki, z zamazano
plahto na levi rami. To je jud Simon.

Ko ga Tekla zagleda, seže po metli:
»Ne hodi semkaj, lumparski lumpar! Pa le
pridi, že davno se nate pripravljam, smr-
dljivec!«

Jud obstoji med vrati, kakor bi se ču-
dil: »Kaj pomeni to? Zakaj vpijete?«

»Zdaj pa še praša! — Kaj ne veste,
da ste vi edini vzrok vse moje nesreče?«

»Kakšne nesreče?«

»Le ne delajte se nevednega, Simon,
saj dobro veste, da ste mi nagovorili moža
lenuha, lupeža, ki me privede na beraško
palico.«

»Jaz, jaz vam nagovoril?« izbuli jud
strme oči — »jaz? Jaz sem vam le rekel,
da vam za dobrega ženina, ki je videti
dober človek — nič več! Večni Bog ve!
Kako morem biti porok, da je pošten? Ali
je on sukno, ali kožica, ali srebro, da bi
ga mogel ceniti? Na žene razumete se vi,

saj ste ga videli — niste ga kupovali v
vreči.«

»Prazne besede! Vi ste bili z njim
zgovorjeni in ste me siroto ogoljufali. Ni-
kedar več mi ne pridite pred oči! V moji
hiši ne boste imeli ne krajcarja dobička!«

Jud stopi hitro nekoliko korakov na-
prej, vzdigne roko, obrne oči proti nebu in
reče: »Naj me precej strela ubije, naj mi
doma umrje najljubši otrok, če sem vas
hotel ogoljufati. Mamica, verujte mi: veliko
denarja ne bi vzel za to, če bi se to ne
bilo zgodilo. Primaruha! Da boste videli,
da vas imam rad, povem vam veliko — in
jud zagrozi s prstom, »veliko novico o va-
šem možu.«

Tekla pozabi na vso jezo. »Kakšno no-
vico?« bruhne iz nje. »Pojdite v sobo in
povejte mi!«

Simon se namrdne muhasto, in gre za
njo. Verže s sebe torbo, ozira se po sobi
in hvali: »Tu imate jako lepo, moj Bog,
kakor v gradu!«

»Oh, kaj hoče vse to, kedar ni sreče!
— Pa povejte vendar, kakšno novico mi
nesete?« Začne in dokonča.

Simon se razkorači, opre se na palico,
pogleduje Teklo nekako sočutno in reče:
»Škoda takšne ženice temu zanikrnežu!«

»To ni nič novega, to vem že zdavnaj!
— Ali prileze to vendar enkrat iz vas, ali
ne?«

»Ljuba mamica, veste, kje vaš mož do-
biva denar za potrebe svoje?«

Oči se zasvetijo Tekli samega veselja:
»Veste vi, Simonček?«

Jud se zasmee in priliznjeno pogleda
ženo: »Kaj, jaz ne bi vedel?«

»O tem sem mislila in mislila že ve-
liko! Prosim vas, povejte hitro — kje?«

»Ali niste nič vedeli, nič slutili?«

»Ne, res ne!«

»Vi ste lepo ogoljufani! Le pomislite:
on je dobil na posodo dva stotaka v poso-
jilnici.«

Tekli je začel krč igrati po vsem obličju,
izbulila je oči, prijala se stola in zdihnla:
»Dva stotaka!«

»To je denar! Ali ne!« stresne Simon
pomenljivo z glavo.

»Kedo mu je pa posodil?« zavpije Te-
kla naglo v največji jezi.

»Noben oderuh, noben jud! Posodili
so mu gospodje slovenske, — krščanske
posojilnice, opomni jud zaničljivo smeh-
ljaje.

»Tisočkrat so hujši, kakor vsi judje
skupaj!« divjala je Tekla. »Na kaj pa so mu
posodili? Hiša je prepisana na me!«

»No, na tisti tisočak, ki ga ima na
vaši hiši. — Ali bi mu bil posodil kak jud
brez vaše vednosti? — Jaz ne — primaruha
ne —; ko bi mi tudi obetal od sto po šti-
rideset!«

»Oh jaz nesrečna!« tarnala je Tekla.
»On mi zalumpa ves tisočak! Kam naj se
obrnem? kje naj iščem sveta, jaz žalostna,
uboga ženska?«

»Kje naj bi ga iskali?« zmaguje jud z
ramami. »Ali ni tukaj Simona, Simona Ro-
zenfelda? Če mi daste petak, dam vam tak
svet, da je vreden med brati sto goldinarjev!«

»Eh, desetak vam dam, če mi sve-
tujete dobro. Pa zdi se mi, da je tu svet
težak.«

»Lahak, jako lahak. Čudno se mi vidi,
da se že sami niste na to spomnili. Idite v
mesto h gospodom in dajte razglasiti moža
svojega za lumpa, za — kako se pa to
reče?«

Tekli se zabliška v obeh: »Za zaprav-
ljivca!« pristavi. »Ali mislite, da bi to šlo?«

»Šlo, šlo!« pritruje jud. »Zakaj ne bi
šlo? Ali dela, kaj? — Nič! Sami ga mo-
rate živiti in pa še dolg dela — dva sto-
taka v tako kratkem času! To povejte go-
spodom in boste videli, da pride pod var-
stvo in da mu ne bo smel nobeden poso-
jevati.«

»Simon zlati, vi ste iz Boga!« veseli
se Tekla. »Zdaj se vsedite, povejte mi, kam
moram iti, kaj in kako moram govoriti, —
poplačam vas dobro. — Zdaj je na božjem
potu. Precej jutri zgodaj pojdem v mesto.
Ko pride domov, ne bo se nadejal, kaj ga
čaka.«
(Dalje prib.)

56354

predaval o kulturnih, narodnih in gospodarskih razmerah v Bosni in Hercegovini. Mi ne vemo, ali se je o teh razmerah sam prepričal na lici mesta, ali je to čital v knjigah. Istina je, da je bil današnji njegov prvi stvarni govor. Grajal je bosansko upravo, ki podpira tuje kapitaliste, večinoma židovske, na troške domačega prebivalstva. Rotšild, Gutmann in taki možje vlagajo svoj denar v razna podjetja, ki jim dajejo lepe obresti, a domačinom delajo le skomine.

Dr. Lecher pa je danes s svojim govorom vzbujal občno pozornost ter s svojimi srečnimi dovtipi mnogo smeha. Z vsem prirojenim mu sarkazmom in tudi perečo zbadljivostjo je ostro prijemal avstr. vlado, železniški odsek in njega poročevalca barona Kubecka, da so vsi skupaj zlezli pred Madjari pod klop. Lecherjev govor je vzbujal mnogo veselosti, a železniškega ministra je jako poparil.

Zato je minister vitez Wittek takoj vstal in vidno razburjen zavračal predgovornika, češ, da mu nihče ne more odrehati avstrijskega domoljubja.

Konečno je poslanec Malik razlagal najnovejši svoj program, ki si ga je osvojil od Schönererja. Ta linski program veli, naj se Dalmacija odtrga od Avstrije ter ostale dežele brez Galicije in Bukovine združijo v eno upravno telo kot nemška pokrajina. Valed tega hočejo Vsenemci glasovati proti predlogu.

Baron Schwegel je v imenu železniškega odseka zavrnil dr. Lecherja, češ, da so vsi člani predlogo presojali nepristransko ter glasovali po najboljšem prepričanju.

Zbornica je nato mej velikim hrupom predlogo vsprejela v drugem branju. Ker je poročevalec baron Kubeck predlagal takoj tretje branje, je trebalo dvetretjinske večine za nujnost. In ravno s 140 proti 70 glasovom je obveljala nujnost in konečno tudi tretje branje.

Tržaški nemiri.

V odsek 37 članov za preiskavo tržaških nemirov so bili od slovenskih poslancev izvoljeni: Dr. Susterskič, dr. Gregorčič in vitez Berka, od hrvatskih Spindič.

Princ Lichtenstein o dogodkih v Trstu.

Omenili smo že včeraj na kratko, da je kršč. soc. poslanec princ Lichtenstein na nekem shodu v ponedeljek zvečer obširno govoril o dogodkih v Trstu in njih vzrokih. Rekel je govornik mej drugim:

V Trstu so se pojavili zelo žalostni nemiri in zmešnjave, ki so nam dali opravka že v parlamentu in ki kažejo, kako ulogo so pri tem igrali soc. demokrati. Prvotni povod nemirov v Trstu je tak, da zadene krivda zato brezdvomno avstrijski Lloyd. Kurjači so ljudje, ki morajo izredno težko delati in ter biti za vse odgovorni. Če so torej zahtevali osemurno delavno dobo, je ta njih zahteva popolno upravičena. Lloyd je storil veliko napako, ker ni hotel ugoditi skromni delavski zahtevi. V tem trenutku se je pa namestnik grof Goess poslužil edino umestnega sredstva. Uvidel je namreč, da Lloyd nikakor ne more prisiliti, da bi se udal, delavcem pa tudi zakonitim potom ne more pripomoči do zmage. Posegel je torej po razsodišču in njemu prepustil rešitev cele zadeve. Ta korak je res imel popoln uspeh. Lloyd se je moral udati in kurjači so dospeli do svojih pravic. Vsakdo bi sedaj mislil, da je kriza rešena in za nemire ter izgrede ni več nobenega povoda.

Vsa stvar je pa nakrat dobila vse drugačno lice. V tem hipu, ko so kurjači zmagali s svojo zahtevo, pričel se je še le pravi divji nemir, prava revolucija. Kako so se neki mogli pojaviti taki dogodki? Po socialni demokraciji pričeto akcijo so dobili v roke anarhisti v Trstu, vodili pa celo propagando anarhisti v Egiptu. — V Aleksandriji so oblastva zasledila anarhističko gnezdo, ki je bilo v vedni zvezi s Trstom. Kajpada tudi socialni demokratje pri tem niso popolno nedolžni in dr. Ellenbogen bi bil celi stvari več koristil, če bi bil ostal na Dunaju. — Po našem mnenju glavnega povzročitelja pravih nemirov — irredente —, pa govornik ni omenil.

Nagodbeno vprašanje — odgodeno.

Iz poslaniških krogov javljajo: S precejšnjo gotovostjo se sme trditi, da se spomladi niti našemu niti ogrskemu parlamentu ne predloži ne nagodbeno vprašanje in ne avtonomni carinski tarif. Po vzroku te nenadne premembe v načrtih avstro-ogrške vlade, katerih je poslednja posebno pritiskala nato, da se čim prej prično pogajanja in razprave o nagodbenem vprašanju, se mnogostranski razmišlja. V prvi vrsti pridejo tu v poštev ogrski politiki, ki hočejo na dve strani utrditi svoje pozicije. Na eni strani se v Budimpešti pričakuje, da se bo v nemškem državnem zboru izjalovila razprava o carinskem tarifu in vsled tega morale vsaj za eno leto podaljšati trgovinske pogodbe.

Še bolj na potu je pa mažarskim politikom sedanja, vsaj navidezna edinost v avstrijskem parlamentu v obrambo avstrijskih interesov. Te se Mažari najbolj boje in žele, da se sedaj ne vrši razprava o nagodbi in avtonomnem carinskem tarifu. Mažarski politiki dobro vedo, da bi v takih razmerah težko prodrli s svojimi pretiranimi zahtevami, vsled česar se izkušajo izogniti neljubi jim priliki in odločitev odložiti na čas, ko se pojavijo zopet viharji v avstrijskem parlamentu.

In naša vlada, kakor se zdi, je že kapitulirala pred Mažari, mesto da bi v prilog avstrijskim koristim porabila sedanja kolikor toliko ugodni trenutek.

Kompromis v zadevi nemškega carinskega tarifa.

Berolinski listi poročajo, da se vrše mej člani centroma, konservativne in slobodne konservativne stranke kakor tudi enega dela narodno-liberalne stranke v komisiji za presojo carinskega tarifa pogajanja, ki naj bi dovedla do sporazumljenja in omogočila vsprejem vladnega načrta. Dogovorili so se mej drugim, da zvišajo minimalno carino na pšenico od 5 mark 50 na 6 mark, za rž, oves in ječmen na 5.50, maksimalni tarif pa za pšenico na 7.50 in na ostala žita na 7 mark. Zvišana bi bila torej vsaka carinska postavka za pol marke. Ta vest je po poročilu »Germanije« prišla prezgodaj v javnost, ker se doslej o tem predlogu še niso posvetovale posamezne stranke v svojih klubih. Če bodo stranke odobrile postopanje svojih članov v komisiji, je kompromis gotova stvar.

Mesta odstopivšega predsednika ne marajo sprejeti ne člani centra in ne konservativci, ker vedo, da izgube s tem en glas. Volili bodo dosedanjega podpredsednika Paasche, ako se morda bivši predsednik Kardoff ne premisli in zopet prevzame predsedstvo.

Danes se pa poroča, da se kompromis ne uresniči. Listi namreč poročajo, da se nacionalni liberalci ne strinjajo z načrtom centra in so se postavili v vsem na stališče vladne predloge. Kajpada se je tudi vlada izjavila proti kompromisnemu predlogu konservativne stranke.

Vkljub temu se pa ministerstvo z liberalnimi strankami vred zelo moti, če misli, da bo ta državni zbor dovršil vladno predlogo. Njegova doba poteče sicer šele prihodnje leto, toda če se pomisli, da bo treba na stotine sej, predno se obdela vse ogromno delo, se uvidi na prvi hip, da v tej primeroma kratki dobi to ne bo mogoče. Samo za prvo branje bi potrebovala carinska komisija 220 sej; potem sledi drugo branje in potem dvojno branje v zbornici. Za vsako branje v plenumu se proračunava zopet 2 do 300 sej. Kaj pa še le, če se pojavi obstrukcija?

Dokazano je torej, da brez kompromisa mej vlado in strankami večine ni misliti na rešitev vladne predloge, a tudi ne na kompromis.

Boj za prestolonasledstvo v Afganistanu.

Sedanjemu emiru Habib Ullahu izredno grene vladarsko življenje in se mu ne obetajo upalpolni dnevi ob času kronanja, če jih sploh doživi. Nasprotuje mu v prvi vrsti smoleha s svojim sinom Umar-khanom, ki ima po izjavi umrlega emira tudi nekaj pravic do prestola. V prvi vrsti pa menita brata sedanjega emira, da imata izključno pravico do prestola. Boj se sicer vrši tudi mej njima, toda če bota edina v boju proti Habib - Ul-

lahu in če ju pri tem podpira Umar-khan, ki ima tudi nekaj ljudstva za seboj, bo sedanjemu emiru res v velikih škripcih.

Književnost in umetnost.

Jako rabna knjiga za farne urade je: »**Judicate des Reichsgerichtes des Verwaltungsgerichtshofes und des obersten Gerichtshofes**« von Dr. Fritsch und Dr. Leopold Hartig, v zalogi Alfred Hölder-ja, Dunaj, I., Rothenthurmstrasse 18. Knjiga vezana stane 8 kron; je sicer draga, a z ozirom na vsebino vendar ne predraga. Dosedaj je izšel samo I. del: »Cultus«, ki je za duhovna najbolj pomembljiv.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. februarija.

Petindvajsetletnica papeža Leona XIII. K začetku 25letnice slavno vladajočega papeža Leona XIII. je premilostni g. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič poslal v Rim pismo čestitke Nj. Svetosti v svojem in v imenu duhovnikov in vernega ljudstva slovenskega. — Zaradi papeževega jubileja je več listov, zlasti italijanskih, izšlo v slavnostnih izdajah. Mi bomo priredili slavnostno izdajo, ko bomo skupno obhajali ob tej priložnosti evharistiško slovesnost. S Homca 19. febr.: Tu smo opazili nocoj goreti več kresov v proslavo 25letnice sv. Očeta.

Zlata poroka nadvojvode Rainerja. Povodom praznovanja zlato poroke Njiju c. in kr. Visokosti presvetlega gospoda nadvojvode Rainerja in presvetle gospe nadvojvodinje Marije je kranjski deželni odbor razvil visokorodnima jubilaroma najspoštlijeje čestitke in voščila.

Promoviran je bil danes doktorjem prava na graški univerzi odvetniški koncipijent g. Leopold Ledenik, sin našega odličnega someščana g. Alfreda Ledenika. Naše iskrene čestitke!

Osebnost vesti. Premeščen je kapelan g. Alojzij Jarec iz Železnikov v Slavino. — Rezervni kadet čast. nam. je postal rezervni podčastnik pri 27. pešpolku gospod Leon Dettela.

Resoluciji odborove seje kat. političnega društva »Sava« z dne 16. februarija 1902 v Sevnici: Odbor kat. političnega društva »Sava« popolnoma odobrava postopanje slovenskih poslancev glede celjske slovenske nemške gimnazije. V slučaju, da pride obstanek navedene gimnazije v resno nevarnost, naj se slovenski poslanci poprimajo najskrajnejših sredstev. — Odbor političnega društva »Sava« izreka svoje ogorčenje in pomilovanje nad sklepom Kapelčanov pri Brežicah, ki hočejo na sedanji štirirazrednici uvesti nemški poduk za svoje popolnoma slovenske otroke.

200 letnica tukajšnjega urušinskega samostana — ustanovljen leta 1702 — se obhaja letos v aprilu.

Javno predavanje. Včeraj je predaval v »Katol. Domu« č. g. F. S. Finžgar o turistikah. Svoje predavanje je prav zanimivo razplel ter dokazoval, kako se v naravi utrjuje spoznavanje Boga, kako se blaži srce in kako širi ljubezen do domovine in do dela za domovino. Predavanje je bilo izborna obiskano, odobravanje splošno. Prihodnjo sredo bode zopet javno predavanje točno ob 1/8. uri zvečer.

Umrl je dne 18. februarija osmošolec Ivan Duler. Včeraj popoldne je bil pogreb, katerega se je udeležila vsa gimnazijska mladež z gg. profesorji. Pokojnik je bil vzoren mladenič, tih in pobožen. Kot sin ubožnih starišev si je moral pomagati s poučevanjem. Hiteč od hiše do hiše se je prehladil in si nakopal kal dolgotrajne bolezni. Ko so drugi dijaki dokončali prvo polletje, zvršil je on tek svojega življenja. R. I. P.

Premog v Bohinju. V Bohinju so našli v bližini predora premogove žile. Izvedenci trdijo, da je premog istovreden z najboljšim angleškim premogom in sposoben za porabo na parnikih pri vožnji preko morja.

Obdinske volitve v Celovcu se bodo vršile meseca aprila. Iz obdinskega sveta izstopi letos šest odbornikov in tudi volitev župana se izvrši.

Nemščina v Kamniku V romantičnem, bajnokrasnem Kamniku uraduje c.

kr. okrajno glavarstvo, posebno pa c. kr. okrajni šolski svet le z malimi izjemami vedno v nemškem jeziku. Zlasti se moramo čuditi narodnemu učiteljstvu, katero molče nebroj takih nemških dopisov od imenovanega urada sprejema ter se nič ne potegne za pravice maternega jezika.

Volitev podžupana v Šiški. Poroča se nam, da je bil v Šiški za županovega namestnika izvoljen g. Anton Pogachnik iz Spodnje Šiške št. 66.

Čudni c. kr. okrajni šolski nadzornik. Na Kranjskem živi c. kr. okrajni šolski nadzornik, kateri se nič ne zmeni za pritožbo, poslano mu zoper nekega začasnega, njemu podložnega učitelja. Njemu kot c. kr. nadzorniku je vse eno, ako dotični učitelj zanemarija šolo! V njegovih očeh ni nič napačnega, ako pušča na javnem kraju v šoli ležati »Slov. Narod«, da ga lahko vsak otrok dobi v roke in bere! Kaj je njemu mar, ako v šolski sobi sprejema svojo znanko — otroke pa domov spusti, da z dekletom ondi obuje! Dotični šolski nadzornik nič noče odrediti zoper onega začasnega učitelja, akoravno pozna nedostatke v njegovem uradovanju! On s svojo prizanesljivostjo podpira učitelja celo v upornosti proti katehetu, ker ve, da je dotični njemu podložni učitelj izpodbijal v otrocih spoštovanje do kateheta rekoč: »Kaplana ni treba ubogati!« Toliko za zdaj tistemu učitelju in nadzorniku; če ne bo pomagalo, se bo drugače poizkusilo.

Umrl. Nenadoma je umrl v Celju major v pok. Alfred Jonas. — V graški bolnici je umrl absolvirani tehnik g. Julij Sterniša iz Radeč pri Zidanem mostu.

Glavni odbor društva za varstvo avstrijskega vinstva priredi zborovanje zaupnih mož, bivajočih na Kranjskem, v Ljubljani dne 27. februarija t. l. Zborovanje se bo vršilo v mestni dvorani in se prične ob 10. dopoldne. Na vsoporedu so sledeča vprašanja: 1. Prihodnja vinska carina (vinska klavzula). 2. O vinskem zakonu, potrebnem v interesu vinogradnikov. 3. Reforma zakonodajstva o žganjarini z ozirom na razmere malih vinogradnikov in o izkoriščanju postranskih pridelkov kletarskih. 4. Red za vinsko trgatav na Kranjskem. 5. Posamezni predlogi. — Glede zadnje točke se prosi, da se morebitni predlogi naznanijo do 21. februarija članu glavnega odbora gospodu Francu vitezu Langerju v Bršljin pri Novem mestu. — Na Dunaju, februarija 1902. — Glavni odbor društva za varstvo avstrijskega vinstva.

Zlatopolje 19. febr. Včeraj smo pri nas volili župana. Izvoljen je bil soglasno Matevž Stražan, posestnik iz Brezovice. Pokazalo mu je ljudstvo svoje zaupanje s tem, da mu je že v tretje ponudilo to čast. Istotako je bil soglasno izvoljen za namestnika župana in prvim svetovalec Andrej Slapar iz Trnovč. Pa tudi drugi svetovalec Francišek Pestotnik iz dešenjske fare bi bil soglasno izvoljen, pa se nismo nič dogovarjali. Popred niso imeli Cehenjčani nobenega moča v zboru, zdaj smo jih več volili, ter jim hoteli dati tudi enega svetovalca, a prišli smo ravno ob 2. popoldan skupaj, ko se je imela pričeti volitev in se je tudi pričela. Nek odbornik, ki je bil že 30 let pri vsaki volitvi in je bil tudi voljen v odbor, se je izjavil, da tu še ni bilo nikdar tako mirne in dostojne volitve.

Položaj v Trstu z vsakim dnem postaja normalnejši, kar smo konstatirali že v včerajšnjih poročilih. Vojne ladije so zasedane pri sv. Andreju. Med Lloydovo direkcijo in pomorskim uradom se je sklenilo, da bodo odslej kurjači vsakokrat, ko se vrnejo z ladjami v luko, prosti nočne straže Stavkajoče kurjače zopet sprejema Lloyd po potrebi, vendar je še okolu 100 kurjačev brez dela; upati je pa, da se v najkrajšem času tudi za te kurjače dobi pri Lloydov delu. Med mrtvimi je tudi nek 21letni Škerjanc, dalje 16letni mesar Alfonz Gril; 36letni finančni stražnik Gregor Zorman, ni ranjen do smrti, 32letni pek Janez Jež je bil ustreljen v pete. Mrtev je dalje 28letni delavec Anton Gregorovič. Mrtev je tudi 42letni Jožef Platzer. Mesarskemu pomočniku Artur Luzzatto je moral dr. Escher včeraj odrezati nogo; pomagal mu je na tem dr. Dolcetti. Nasprotno pa se na-

dejajo zdravniki, da se jim posreči poštnemu uradniku Fitzko rešiti prestreljeno nogo ter da iste ne bo treba odrezati. Stanje drugih, o zadnjih nemirih težko ranjenih je neizpremenjeno. Poštni asistent Fitzko je bil obstreljen, ko je šel v urad. Kroglija, ki ga je prestrelila, je prej prodrla nekega drugega moža. Njegova žena je v blagoslovljenem stanju in je padla v omedlevalo, ko je zvedela, kaka nesreča je zadela moža. Sedaj je tudi Fitzkova žena nevarno bolna. V soboto po noči so nekateri poskušali ulomiti v razne prodajalnice juvelov. Nagli sod se baje danes peča z dvema slučajema. Navadna sodišča imajo v razpravi okoli sto slučajev. V Pulju in drugih istrskih mestih je vse mirno. — Zanimivo je, kar se še poroča iz Trsta: Laška vlada je poslala že začetkom preteklega tedna razne svoje agente v Trst. Kaj je italijanska vlada sumila? Ze v četrtak je bil v Trstu tajni agent iz Italije, Tandlazi, katerega so potem delavci v neki kavarni spoznali in nabili do krvi. Iz Italije je baje došlo, predno so bruhili namiri, v Trst okoli 200 anarhistov.

Akcijska družba Leykam-Vevče je imela po »Mercurju« v pretečenem letu pri akcijski glavnici 6 milijonov 6% dobička in dobi vsaka akcija 12 kron dividende.

Pogrešanega Antona Terškana iz Studenca, župnije Polje so dobili mrtvega v savi pri Koškovem brodu Podgradom. Zločin je izključen, ker so dobili pri njem nad 360 glid. denarja. Dobili so ga na levem bregu Save pod Beričevem. Pokopan bo na ondolnem pokopališču. Sedaj se nahaja v mrtvašnici v Beričevem. Ponesrečil se je bržkone sam v ponedeljek okrog pete ure popoldne, vračajoč se domov, pri St. Jakobskem brodu.

Dejanje deserterjevo? K posestniku Kesnarju po domače Požganu v Novi vasi pri Vetrinju je prišel te dni nek mož v obleki vojaka 27. pešpolka. Dejal je, da pride za njim drugo jutro oddelek vojakov, za katere naj Požgan pripravi stanovanje. Požgan je »Belgijca« prenočil, drugo jutro je pa vojak izginil, zapustivši v sobi vojaško obleko. Preoblekel se je v neko Požganovo obleko ter vzel Požganu 100 kron. V vojaški obleki je bilo zapisano ime: Franc Friedrich, 8. kompanija.

Najnovejše od raznih strani Cesar in skladatelj frančiškan Hartman. Cesar se je včeraj zvečer z 18 člani svojega dvora udeležil včerajšnjega koncerta, v katerem je pater Hartman sijajno dirigiral svojo veličastno skladbo »Sv. Frančišek«. — Zopet samomor dijak. Na Dunaju se je včeraj ustrelil nek 17letni realce Egon W. — Nov sokrivec Hilanerjev. »Radikalni listy« poročajo, da je Hilner v jetnišnici v Pankracu označil nekega svojega skrivca. Oblasti menijo, da imajo opraviti s sličnim slučajem, kakor v Kutni gori, kjer je Hilner tudi imenoval dva skrivca, potem pa se je izkazalo, da sta bila nedolžna. — Velik mraz v Parizu je zahteval mnogo žrtev. Radi nenavadnega mraza je umrlo 20 oseb. — Smrt na odru. V »Variete gledališču« v Bari se je med skušnjo nekemu igralcu sprožil revolver. Strel je zadel nekega drugega igralca, ki se je mrtve zgrudil. — Pijani arestantje. V Neudorfelu pri Dunajskem Novem mestu je našel nadzornik včeraj prazno celico, v katero je zaprl prejšnji večer nekaj arestantov. Končno se je izkazalo, da so arestanti odprli tla in prišli tako v vinsko klet, v kateri so se napili vina in obležali pijani.

Društva.

(Občni zbor muzejskega društva za Kranjsko) se je vršil sinoči v konferenčni sobi I. drž. gimnazije. Zborovanje je otvoril načelnik ravnatelj Senekovič. Tajnik dekan Koblar je poročal, da šteje društvo 197 članov in poleg tega še 54 naročnikov. Iz poročila blagajnika prof. dr. Gratzy-ja pa je razvidno, da je imelo društvo 3599 K 22 v. dohodkov. Podpore je dobilo: od kranjskega dež. zbora 800 K, od naučnega ministerstva 400 K, od kranj. hranilnice 200 K in od ces. akademije znatnosti za izdajo repertorija k Valvazorjevi »Ehre des Herzg. Kraine« 220 K. Računsko imena preglednikoma sta izvoljena gg. dež. tajnik Pfeifer in župnik Vrhovnik.

Nemiri na Španskem.

Razven iz Barcelone se poroča tudi iz drugih španskih krajev o velikih nemirih.

Generalna stavka je povsod razširjena. V Badalona so ustavili stavkajoči tramvajski promet in so napadli orožnike in vojaštvo. V San Martinu so ostale pri cestnih bojih tri osebe mrtve na mestu. V Sabadellu so štrajkovci zažgali samostan in poslopje carinarskega urada. V Barceloni so anarhisti streljali na nekega policijskega agenta, ki jih je imel nadzorovati. Agentu se je posrečilo ubežati.

V Ostafranka in San Martinu so stavkajoči zgradili barikade in so se proti vojakom branili z revolverji. Tu in v Cataloni je bilo v boju mnogo oseb mrtvih. Število stavkajočih je 100000.

V Barceloni so stavkajoči zopet zažgali štiri delavnice. Ves promet je ustavljen. Vojaštvo z nasajenimi bajoneti nastopa proti množicam. Včeraj sta v Barceloni prispela še dva polka vojakov. Na trgih se ne dobi nobene hrane, posebno nedostaje mesa in kruha. Univerza in šole v Barceloni so zaprte. Odborniki raznih delavskih društev so aretovanj, društva so zaprta. V ječi je tudi anarhistinja Tereza Šaremunt. Aretiranja se nadaljujejo. Neki z bodalom ranjeni podjetnik je umrl. Tudi neki ranjen orožniški častnik je umrl. Med včerajšnjimi nemiri je nek mož, skrit v nekem kotu, 14krat ustrelil na vojaštvo. Nedavno iz Francoske izgnani anarhist Verry je ranjen na glavi.

V Sabadellu, Manresi in Tarrasi narašča razburjenje. V San Martinu in Barceloni se je na vojake streljalo iz oken. V Badaloni ne more voziti cestna železnica, ker so demonstrantje razdrli železniški tir.

Španski zbornici ste včeraj zborovali o zakonski predlogi vlade glede izjemnih naredb, obrednega stanja v provinci barcelonski in nagli sodbi. Senat je izvolil komisijo, ki bo danes o zadevi poročala, zbornica je pa vladno predlogo sprejela.

Vse kar se godi danes na Španskem, ni mogoče izvedeti, ker cenzura posluje najstrožje. V mnogih mestih so zaprta gledališča, kavarne, prodajalnice, sploh vsi javni lokali in tudi uredništva. Uporniki širijo oklice, v katerem pravijo: »Predpustni čas, v katerem so se meščanski krogi napili šampanjca, je preč, ljudstvo naj se vzdigne in izstraža buržoazijo, da se izvedejo zahteve proletarcev«.

Mornarji ladij v Bilbao so zahtevali zvišanje plač. Posestniki ladij niso tega priznali. Sedaj se agitira za splošno stavko vseh španskih mornarjev. Stavkajoči so v Marsilji poslali deputacijo k mestnemu prefektu, ki jim je rekel, da ne more zanje intervenirati. Vstaši v Barceloni hočejo pokop padlih žrtev s silo preprečiti. Delavska stavka v Sanfernandi je baje končana.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pri papeževem nunciju.

Dunaj, 20. febr. Deputacija, ki je dobila od »Slovanskega centra« nalog, izraziti papeževemu nunciju čestitko zaradi jubileja svetega očeta, obstoječa iz dr. Šusteršiča, Barwinskega in dr. Hrubana, je bila danes pri nunciju. Dr. Šusteršič je govoril v imenu kluba: Vse krščanstvo je dolžno svetemu očetu veliko zahvalo za njegova velika dela, za duševne dobrrote, ki jih je dal človeštvu med svojo slavno vladno. Zato se mu poklanja tudi »Slovanski centrum« ter mu izraža svoje najiskrenejše čestitke ob petindvajsetletnici. — Jako razveseljen odgovori nuncij, da bo svetemu očetu sporočil udanostno čestitko »Slovanskega centra« in da more že v naprej odgovoriti, da jo bo sveti oče z velikim veseljem sprejel. — Nato je čestital dr. Šusteršič v imenu katol. narodne stranke slovenske, Barwinski v imenu rusinske narodne stranke in dr. Hruban v imenu katoliško-narodne češke stranke na Moravi. Na čestitke je nuncij prijazno odgovoril in obljubil, da jih sporoči v Rim.

Dunaj, 20. februar. V imenu hrvatskoslovenskega kluba je izročila nunciju msgr. Talianiju danes čestitke deputacija poslancev dr. Ploj, Perić, Zaffron, Spinčić.

Proračunska debata.

Dunaj, 20. februar. Včeraj je bilo posvetovanje klubovih načelnikov. V imenu »Slovanskega centra« je izjavil dr. Šusteršič, da je odločno proti vsakemu forciranemu okrajšanju proračunske debate in da zahteva popolno svobodo govora. Usiljeno krajšanje debate

bi državni zbor še bolj diskreditiralo, ker ljudstvo zahteva, da ob tej priložnosti odkrito govore njegovi zastopniki. V imenu hrvatsko-slovenskega kluba izjavo istega smisla poda dr. Ploj.

Dunaj, 20. februar. Danes je bilo drugo branje državnega proračuna za leto 1902. Poslanci sploh opozarjajo na to, da je zadnja proračunska debata v avstrijski državni zbornici pod Badenijem trajala od 5. dec. 1896 do 19. januarja 1897 in se je zvršila v 24 sejah. Ni razloga, da bi bila sedanja debata krajša.

Prvi je govoril Mladočeh dr. Gregor, ki je izjavil, da zahtevajo Čehi zadoščenja za krivico, ki se jim je zgodila z odpravo jezikovnih naredeb, in sicer brez ozira na to, je-li drugim to prav ali ne. Vlada naj se nikar več ne skriva za »neutrlnost«.

Drugi govori Hagenhofer v imenu katol.-ljudske stranke, med katerega govorom je nastal škandal. Schönerer vpije nad njim: Kaj, vi hočete govoriti v imenu kmetov? Vi hočete kmete rešiti? Vi »Bauernfängerji!« Vi niste objektivni proti ministrom! — Hagenhofer: Govoril bom z g. Schönererjem, ko bo prespal svojo pijanost. Vsenemci planejo kakor besni pokonci, obkolijo Hagenhoferja, bijejo s pestmi po mizah in klopih, ter vpijejo: Nesramnost! Tega ne trpimo! Malik: Vi ste ničvreden pes, nesramen pobalin. Schönerer: V stotisočih izvodih se razširjajo časopisi, v katerih mene popisujejo, kot da vedno konjak pijem in da sem vedno pijan. Zoper to jaz nič ne morem, a tukaj v državnem zboru si ne pustim nič takega reči. Vsenemci psujejo. Dyk jim kliče: Ven s temi nečastnimi lopovi! Predsednik zvoní. Hagenhofer: Ker je Schönerer izjavil, da danes ni pijan, vzamem nazaj besedo, da naj pijanost prespi. — Pihuliak naglašja narodno enakopravnost. Vsenemci zopet ropotajo. Eisenkolb vpije: Ali se naj Avstrija nemško vlada, ali je naj pa ne bo! — Besedo dobi načelnik poljskega kluba Jaworski.

Dunaj, 20. febr. (C. B.) Povodom zlate poroke nadvojvode Rainerja se je vršila v cerkvi sv. Pavla služba božja, katere so se udeležili mnogi člani cesarske rodbine ter razni dostojanstveniki. Nato je sprejel nadvojvoda deputacije dunajskega mesta, dunajske šolske mladine ter meščanstva okraja Wieden. Cesar je prišel nadvojvodi osebno čestitat in mu izročil svojo sliko.

Dunaj, 20. febr. Gosposka zbornica je brez debate sprejela vladno predlogo o vojaških novincih ter po daljši razpravi, v katero so posegli poljedelski minister baron Giovannelli, grof Ledebur, grof Auerperg, dalje Kottulinsky in Kuefstein ter poročevalec knez Lobkovic, zakon o kmetijskih zadrukah v smislu sklepa poslanske zbornice. Konečno je zbornica rešila zakon glede po filokseri opustošenih vinogradov in glede pristojbinskih olajšav pri najetju posojil od strani dežel in avtonomnih zastopstev.

Dunaj, 20. febr. Govori se, da nameravajo sestaviti parlamentarno zvezo češki radikalci, češki socialci, »divji« Poljaki in Slovenci.

Dunaj, 20. febr. Od svojega moža ločena soproga magist. komisarja dr. Teodorja Helda je ustrelila sebe in svojo hčerko.

Dunaj, 20. febr. Wolf bo uložil interpelacijo, ker vlada ne zabrani odposiljanja avstrij. konj v Južno Afriko.

Trst, 20. febr. Preventivna cenzura prilistih je odpravljena.

Nabrežina 20. febr. V kamnolomu sta se ponesrečila pri razstreljevanju kamna Franc Kovačič in Jožef Lavrič iz St. Petra pri Novem mestu. Prenesli so ju na pokopališče.

Gradec, 20. febr. Jutri se vrši tu ljudski shod, na katerega dnevnem redu bodo dogodki v Trstu.

Praga, 20. febr. Občina Vel. Lipa je sklenila, da črta Wolfa iz vrste svojih častnih članov.

Rim, 20. febr. Sv. oče je v nedeljo pri sv. maši omedlel, ravno ko je hotel dati zadnji blagoslov in je roko vzdignil. Njegov kaplan, ki mu je stregel, ga je podprl. Po sv. maši se je sv. oče takoj vlegel in je sedaj zopet zdrav.

Rim, 20. febr. Italijanski železničarji so izdali manifest, v katerem prete s splošnim štrajkom in pozivajo vse železniške organizacije, naj se takoj trdno združijo.

Bologna, 20. febr. Bivši poslanec Palizolo, kateremu se predbacivajo bančne goljufije in umor, stoji 96. dan pred porotniki. Priče zanj slabo izpričujejo.

Milan, 20. febr. Zadnje hudourje je napravilo veliko škode. V Mantovi je več hiš skoro popolnoma razdrtih. Človek noben ponesrečen. Promet med Bolonijo in Porretto je vstavljen. V Benečiji so polja še vedno preplavljena.

Pariz, 20. febr. Francoske čete so se pojavile na jugu Maroka ter so zavzele oazo Figig.

Solun, 20. febr. Pastorja Zilka so zaprli, ker ga sumijo, da je sokriv pri odpeljanju mis Stone.

Bruselj, 20. febr. Kralj je obolel na bolezní v vratu. S svojo hčerjo grofico Lonyay se je kralj spravil.

Jokohama, 20. febr. Knez Konoje, predsednik gosposke zbornice japonske, je imel političen govor, v katerem odobrava japonsko-angleško zvezo in pravi, da bo stranka japonske narodne zveze ostro pazila na rešitev mandžurskega vprašanja.

London, 20. febr. Prvi uspeh angleško-japonske zveze bo ta, da bo Angleška dala Japonski posojilo, ki se bo sklenilo med borzama v Londonu in Jokohamo.

Izjava.

Podpisani s tem preklicujem in obžalujem vse žaljive besede, ki sem jih govoril o naši Marijini družbi, o čast. g. župniku Janezu Karlin in g. kaplanu Vojtehu Hybášek.

V Mošah, dne 20. februarja 1902.

Jakob Čebašek,
posestnik.

224 1—1

Odgovor

na odprto pismo g. Al. Schrey-a, posestnika z Jesenjo, v »Slov. Narod« št. 20.

Ko so se razmere pri predoru obravnavale v državnem zboru, tedaj se je železniški minister izrazil, da domačin ne upajo in ne morejo prevzeti vožnje. On pa se je mogel opirati le na izjave stavbenega podjetja, ker drugod ni iskal po svojem odposlaneu nobenega pojasnila.

Uradniki Grossa & Bischoffa pa se tudi z nobenim drugim domačinom glede vožnje niso posvetovali, kot z Vami, gosp. Schrey. Ko se je naglo razširila splošna govorica o Vaši izjavi nasproti podjetju, katero izjavo je omenil tudi eden izmed podjetniških uradnikov, je še le sledilo od naše strani v »Sl. Listu« št. 48 to-le skromno

javno vprašanje:

Splošno se govori, da ste bili tisti domačin Vi, gospod c. kr. poštar Schrey, da ste Vi dali za nas tako nesrečen in škodljiv odgovor, ne da bi se bili prej z nami posvetovali. Skoro se nam zdi to neverjetno. Pa da bodete imeli priliko, javno to reč nam pojasniti, zato prosijo odgovora posestniki in vozniki z Jesenic. (Sledi več podpisov.)

Ker je uredništvo »Slov. Lista« želelo, da bi mi nasproti židom postopali složno, je hotelo s tem, da ni izdalo podpisov, še večji razpor preprečiti. Ko smo Vam mi naznanili svoja imena, tedaj nam na naše res mirno in dostojno vprašanje odgovarjate, »da je bila ta trditve grda nesrečnica«, »krivično obdolženje«, »da je krivična naša trditev«, da se z domačinom niste res posvetovali; dalje, »da to očitanje odklanjate kot popoln laž« in konečno žugate s sodiščem.

Kdor pozna naše razmere glede vožnje in je bral Vaše odprto pismo, je na jasnem.

